

Studiu EY: 25% dintre companiile din România nu sunt pregătite pentru o inspecție de prețuri de transfer

Contrar tendințelor globale, o parte semnificativă a companiilor locale pare să nu privească prețurile de transfer ca pe o arie de risc fiscal. Aceasta este concluzia studiului EY România "Prețurile de transfer. Impactul condițiilor economice aduse de pandemie", derulat la începutul acestui an.

Astfel, dacă în sondajul [EY Global "Dispute și riscuri fiscale"](#), realizat anul trecut, peste 80% dintre respondenți indicau prețurile de transfer drept unul dintre cele mai mari riscuri, temându-se în proporție de peste 70% că vor face obiectul unui control de prețuri de transfer, majoritatea companiilor locale (62%) considera că prețurile de transfer nu reprezintă o problemă fiscală (50%) sau că nici măcar nu analizează aceasta problema din punct de vedere al strategiei fiscale (12%). Îngrijorător, companiile din România par să mizeze semnificativ pe întocmirea corectă a documentației prin care justifică prețul la care au realizat tranzacțiile cu părți afiliate și să treacă cu vederea problemele ce ar putea apărea în cadrul inspecțiilor fiscale.

În proporție de 44,2%, companiile mari din România (78% dintre respondenții studiului EY România sunt mari contribuabili, cu peste 400 de angajați, iar 22% sunt contribuabili mijlocii) spun că anul 2021 a fost unul în care nu le-a fost afectată profitabilitatea, 14% declară că profitabilitatea le-a fost afectată, dar într-un mod pozitiv, în vreme ce 25,6% spun că le-a fost afectată în mod negativ, dar au obținut profit operațional.

"Studiul nostru vine să confirme declarațiile macroeconomiștilor, care vorbesc despre o poziție solidă a firmelor românești și despre avantajul pe care îl au în perioada agitată cu care ne confruntăm. Pe de altă parte, trebuie să ținem cont și de faptul că principalii noștri respondenți vin din zona IT, producție sau comerț, zone care au fost în creștere în 2021", explică Adrian Rus, Partener EY, liderul practicii de Prețuri de transfer.

Majoritatea respondenților studiului "Prețurile de transfer. Impactul condițiilor economice aduse de pandemie" (74,5%) spun că au documentația prin care demonstrează că tranzacțiile sunt realizate la prețul pieței – acel preț la care ar fi fost încheiata între părți independente, în condiții economice comparabile și că ea este pregătită conform cerințelor specifice din România. Prețurile de transfer sunt prețurile la care se fac tranzacțiile între companiile părți ale aceluiași grup, denumite și părți afiliate. Dacă prețul tranzacției între afiliați nu este în "intervalul de piață", se considera că profiturile obținute de părți în urma tranzacției nu sunt corect reflectate, afectând astfel impozitele și taxele platite fie în România, fie în statul unde este situată partea afiliată.

În schimb, aproape 25% dintre respondenți declară că nu au o documentație privind prețurile de transfer pentru entitatea din România, iar peste 10% dintre companii spun că există o documentație privind prețurile de transfer, dar ea există la nivelul grupului și nu a fost adaptată la cerințele românești. *"Toate aceste companii, de fapt, nu sunt pregătite pentru o inspecție a prețurilor de transfer",* spune, la rândul său **Emanuel Bancila**, partener Bancila Diaconu și Asociații, coordonatorul practicii de Inspecții și controverse fiscale.

Studiul "Prețurile de transfer. Impactul condițiilor economice aduse de pandemie" mai arată și că, deși companiile sunt conștincioase și își fac analizele cel puțin anual pentru a verifica dacă prețurile tranzacțiilor cu părțile afiliate sunt în conformitate cu prețurile pieței, încă într-o proporție foarte mare – 40%, se regasesc în situația în care rezultatele din tranzacțiile derulate se afla în afara prețului pieței. Ori, dacă

rezultatul tranzacției între afiliați nu este în "intervalul de piață", se considera ca profiturile obținute de părți în urma tranzacției nu sunt corect reflectate și ar trebui corectate, prin realizarea unor ajustări ale prețurilor de transfer. Mai mult, dintre aceștia, aproape jumătate nu au realizat acele ajustări ale prețurilor de transfer prin care să își corecteze rezultatele obținute din tranzacțiile derulate cu părți afiliate.

"Este un procent îngrijorător de companii care adresează, practic, o invitație ANAF de a li se efectua ajustări de prețuri de transfer, cu toate consecințele aferente de impozit pe profit suplimentar și obligații fiscale accesorii", atrage atenția Adrian Rus. "Aceste companii se vor confrunta cu implicații majore pe analiza de risc. Așa cum știți, pe baza analizei de risc se stabilesc firmele care trebuie inspectate. Am recomanda realizarea unei analize și corectarea situației fiscale", arată și Emanuel Bancila.

Pe de altă parte, companiile, în proporție de 97,4%, nu au depus și nici nu își doresc să depună în următorii doi ani cereri pentru obținerea unui acord de preț în avans sau APA, cum este cunoscut în limbajul de specialitate. APA reprezintă o înțelegere între contribuabil și autoritatea fiscală din jurisdicția în care este rezident. Prin stabilirea în avans a unui set de criterii, aplicabile pentru o anumită perioadă, pentru care se asigură conformitatea cu principiul valorii de piață, APA are ca scop evitarea disputelor în zona prețurilor de transfer. Cu alte cuvinte, încheierea unui APA ajută compania să aibă o certitudine pentru tranzacțiile luate în calcul în acord și eliminarea potențialelor ajustări ale prețurilor de transfer (atât timp cât termenii APA sunt respectați) și, implicit, a situațiilor de dubla impunere, legate de ajustările de prețuri de transfer derulate de autoritățile fiscale. Și, cu toate acestea, costurile asociate procesului obținerii acordului (21,4%), lipsa încrederii în beneficiile APA (4,8%) sau încrederea în documentația întocmită ca fiind suficientă pentru a apăra tranzacțiile cu părțile afiliate ale societății – 69% țin deocamdata contribuabilii departe de APA.

Serviciile (aproape 60%), finanțările intra grup (16,5%) sau distribuția de marfa (11,8%) sunt percepute de către companii ca fiind tranzacțiile cele mai susceptibile să fie puse sub semnul întrebării de către autoritățile fiscale din perspectiva prețurilor de transfer.

Un alt rezultat surprinzător al studiului referitor la prețurile de transfer este acela că mai mult de jumătate dintre firmele respondente – 59,5%, nu au trecut, încă, printr-o inspecție care să fie centrată pe prețurile de transfer.

În cazul companiilor care au făcut obiectul unei inspecții, o treime au trecut printr-o ajustare de prețuri de transfer, cei mai mulți de până într-un milion de euro; 11,8%, însă, s-au confruntat cu ajustări între 1 milion și 5 milioane de euro. O cincime dintre companiile respondente spun că s-au confruntat chiar cu recalificarea unor tranzacții în cadrul inspecțiilor fiscale.

În cazul inspecțiilor fiscale avute, companiile spun că nu s-a pus problema aplicării unui TVA suplimentar pentru ajustările de prețuri de transfer, iar 61% dintre companii nu au luat în considerare impactul privind tratamentul de TVA, atunci când au realizat ajustări voluntare de prețuri de transfer, ceea ce le aduce într-o situație de risc. *"În funcție de cum sunt efectuate ajustările de prețuri de transfer și în funcție de înregistrările contabile și fiscale efectuate, pot apărea implicații de TVA. Acestea, dacă sunt privite din perspectiva cotei de TVA, care este de 19%, pot avea un impact la fel de important ca și implicațiile de taxe directe. Acest lucru reiese din jurisprudența Curții Europene de Justiție și din explicațiile oferite de organismele europene", arată Costin Manta, Partener Asociat EY, în cadrul departamentului de Impozite indirecte.*

Mai mult, în cazul ajustărilor de prețuri de transfer cu impact asupra operațiunilor vamale, contribuabilii nu au solicitat biroului vamal și nici nu și-au pus problema că ar fi trebuit să solicite corectarea valorii în vama a marfurilor care au făcut obiectul ajustărilor de prețuri de transfer.

Potrivit lui Adrian Rus, concluzia care se impune este aceea că o documentație de prețuri de transfer întocmită potrivit regulilor specifice românești este esențială pentru a fi pregătită pentru o inspecție a prețurilor de transfer din partea ANAF. Este, de asemenea, important să existe justificări și documentație suport pentru tranzacțiile derulate cu persoanele afiliate, inclusiv privind aplicarea efectivă a politicilor de prețuri de transfer. Ajustările voluntare de prețuri de transfer sunt o modalitate de a reduce impactul unor ajustări efectuate de ANAF, acestea fiind importante mai ales în contextul amnistiei fiscale existente.

De asemenea, rolul APA de evitare a disputelor în materia prețurilor de transfer trebuie să fie mai bine apreciat, aceasta desigur împreună cu o îmbunătățire a modului de derulare a acestui proces din partea ANAF.

"Situația în care autoritatea fiscală nu analizează în detaliu documentația privind prețurile de transfer o întâlnim în practica atunci când există alte zone în care Fiscul a verificat baza impozabilă și a găsit alte elemente de impunere. Dar nu trebuie ignorate aspectele legate de prețurile de transfer și de modul de pregătire a documentației aferente", a conchis, la rândul său, Emanuel Bancila.